SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 234. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 10, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ГРУДНЯ 1991 Ч. 234. РІК XCVIII.

Лист до Л. Кравчука від М. Плавюка

Вельмидостойний Пане Президенте!

Від імені Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі передаю на Ваші руки глибоке признання народові України, який 1-го грудня ц.р. заманіфестував перед цілим світом, що Україна бажає бути самостійною, незалежною державою українського народу.

Референдумом 1-го грудня ц.р. народ України потвердив тисячолітню тяглість державних традицій України, які в XX столітті записані величними Актами Центральної Ради України з дня 22-го січня 1918 року, Трудового Конґресу України з дня 22-го січня 1919 року і Верховної Ради України з дня 24-го серпня 1991 року.

Рівночасно складаю Вам наші найщиріші ґратуляції з вибором Вас Президентом України.

Бажаємо Вам багато успіхів в процесі закріплення державного будівництва України в цих дуже складних обставинах внутрішнього і зовнішнього порядку.

З великим вдоволенням прийняли ми вістку про величаві відзначення в Києві 125-го ювілею Президента Української Народної Республіки Академіка Михайла Грушевського, якого Ви, Пане Президенте, звеличали своєю доповіддю. Цим Ви пов'язали сучасний етап національно-державного відродження України із світлими традиціями Української Народної Республіки 1917-20 рр.

Зі своєї сторони хочу запевнити Вас, Пане Президенте, про готовність Державного Центру УНР в екзилі допомогти Вам, Верховній Раді і Урядові України на базі єдности всіх сил в Україні і в розсіянні, щоб через визнання незалежної України державами світу запевнити їй належне місце в „народі вільних колі".

Доводимо до Вашого відома, Пане Президенте, що з приверненням повної незалежности Україні закінчується даний нам Трудовим Конґресом України мандат діяти від імені українського народу, і ми з великою радістю передамо той мандат владі України, вибраній волею народу України.

Остаюсь з глибокою пошаною

Микола Плавюк
Президент УНР в екзилі

3-го грудня 1991 року.

Підприємці об'єднуються

Київ. — Тут зареєстровано статут Української Конфедерації Підприємців. Генеральним директором УКП обрано В. Шульженка, а виконавчим директором В. Головача.

Метою УКП є сприяти впровадженню ринкових відносин і впливати на закордонні процеси реґулювання підприємництва. Для реалізації своїх завдань УКП створює систему леґального захисту, інформаційного забезпечення підприємців, здійснює освітницьку діяльність і видає дозволи на експорт продукції своїх членів.

Кривдять політв'язнів

Донецьке.— В останні дні листопада співголова Донецького Історико-Просвітнього Товариства „Меморіял" Валентина Руденко спрямувала листа-заяву до Комісії для справ законности при Верховній Раді України. У заяві сказано: „Прошу розглянути питання про порушення прав колишніх політв'язнів 20-50-их років, яким не надають компенсації під приводом того, що вони не можуть документально довести своє місце проживання на момент арешту. Домові книги довоєнного періоду знищені, а Спілка Політичних В'язнів України (СПВУ) Донецької области не квапиться видавати довідки згідно записів у справах". У листі названо конкретні факти, прізвища людей, які потребують допомоги.

У заяві також зазначено, що „Меморіялові", як і багатьом іншим демократичним організаціям Донеччини, міськвиконком, не дивлячися на відповідне рішення, не поспішає надати приміщення.

Д-р Я. Падох став почесним членом НТШ

Ню Йорк. — Як повідомляють із Головної Ради НТШ, на пропозицію Загальних зборів Наукового Товариства ім. Шевченка Головна Рада Наукових Товариств затвердила проф. д-ра Ярослава Падоха, дійсного члена НТШ і довголітнього голову НТШ в ЗСА, почесним членом НТШ за його широку активність для добра української науки й громади в Україні і діяспорі.

Д-р Я. Падох

Д-р Я. Падох відомий також із довгих років праці для Українського Народного Союзу, де був головним секретарем, а від 1974 року він є почесним членом Головного Уряду.

Екзекутива УАКР відбула свої чергові наради

Ню Йорк (Р. Барановський). — Тут у власній домівці в суботу, 9-го листопада, відбулися чергові наради Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, що ними проводила голова Уляна Дячук. Участь в нарадах, крім членів Екзекутиви, взяв теж голова Крайової Ради д-р Богдан Шебунчак.

Після ствердження присутности, прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад, що його прочитав протоколярний секретар Осип Труш, звітували поодинокі члени Екзекутиви.

Перший заступник голови Іван Олексин поінформував про свою поїздку в Україну, куди він їздив у зв'язку із проєктом чорнобильської лікарні в Києві, яку Український Братський Союз зобов'язався обладнати необхідною технічною апаратурою і медикаментами для лікування жертв радіяції. 23-го жовтня два американські військові транспортові літаки відлетіли з Делаверу прямо до Києва з вантажем 150 тонн ліків. Тому, що цей вантаж надто великий для одного шпиталя, частина медичного вантажу спрямована до шпиталів Донецького, Харкова, Львова, Народичів і Овруча.

Другий заступник голови д-р Юрій Солтис подав додаткові інформації про маніфестацію у Вашінґтоні 22-го вересня з домаганням від Уряду ЗСА визнати незалежність України. Деякі кола стараються знецінити цю маніфестацію, подаючи самі її неґативи, включно із невірною фреквенцією. Перевірка на підставі автобусів і приватних авт, виявила понад усякий сумнів, що у маніфестації взяло участь понад 5,000 осіб.

Третій заступник голови Євген Стахів інформував про бенкет в Ню Йорку 28-го вересня у честь державної делеґації України, яку очолював Леонід Кравчук, президент України. Програмою зустрічі проводив д-р Леонід Рудницький. Головним промовцем на бенкеті був Л. Кравчук. Перед Кравчуком слово мав Є. Стахів, голова Ділового комітету зустрічі. Він також звітував про свою участь у Загальних зборах Відділу УАКР в Рочестері 2-го жовтня.

Інж. Михайло Нич мав зустріч з головою Комісії закордонних справ Верховної Ради Дмитром Павличком 1-го жовтня у Філядельфії. Метрополітальний Відділ УАКРади у Філядельфії підготовляє Січневі Роковини.

О. Труш подав, що в пресі появилося повідомлення про будову у Вашінґтоні музею голокосту жидів, циганів, полонених Червоної Армії, гомосексуалістів і упослідженних, яких знищив Гітлер. Якщо цей музей побудований на федеральній площі, тоді всі інші народи, які потерпіли від голокосту, повинні мати там своє місце. Українські установи повинні вглянути в цю справу і допильнувати, щоб і Великий голод в Укріні був там теж віддзеркалений.

Кореспонденційний секретар і пресовий референт д-р Роман Барановський подав, що у звітному часі зредаґовано чергове число 5(30) „Бюлетеня Екзекутиви" за вересень-жовтень 1991 року і подано до преси репортаж про наради Екзекутиви 7-го вересня, який появився у „Свободі" 24-го жовтня, в „Українських Вістях" 27-го жовтня і в „Народній Волі" 7-го листопада. З датою 16-го вересня вислано запрошення голові Спілки Письменників України Юрієві Мушкетику прибути до Америки з виступами. Полагоджено теж низку листів, які у міжчасі наспіли.

Фінансовий референт Роман Данилюк поінформував, що досі на допомогу Україні вислано 18,055 дол. На рахунок внесків до СКВУ вплинуло до кінця жовтня 14,475 дол., а вже вислано до СКВУ 18,500 дол. за біжучий рік. УККА і Англія все ще залягають їх внесками до СКВУ за 1990 рік.

Схвалено дальші датки на допомогу Україні: 800 дол. на закуп факсу для

(Закінчення на стор. 4)

ПРОФ. Р. ШПОРЛЮК В НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку влаштовує доповідь професора Гарвардського університету Романа Шпорлюка на тему „Михайло Грушевський — історик і будівничий нації", яка відбудеться у суботу, 14-го грудня, о год. 5-ій **вечора, тут в домі НТШ, 63 Четвер**та авеню.

М. Ґорбачов передбачає можливість нового путчу

Москва. — „Літературная Ґазєта" опублікувала інтерв'ю з президентом СССР Міхаїлом Ґорбачовим, в якому той не виключає нової спроби державного перевороту. Правда, совєтський президент переконаний, що і ця спроба приречена на провал. За словами Ґорбачова, країна не має шляху назад, вона може рухатися лише вперед, по шляху реформ.

У розмові з кореспондентом „Літературной Ґазєти" Юрієм Щекочіхіним Ґорбачов згадує, як місяць тому, під час своєї поїздки по Сибіру і Середній Азії він зустрічався з робітниками, які побоювалися нового реакційного перевороту. Ю. Щекочіхін попросив совєтського президента конкретніше розповісти про відомості, які підтвердили б факт підготови до путчу. Однак Ґорбачов обмежився загальними фразами про те, що спроба перевороту може виходити від „військово-промислового комплексу" або від когось з „партійної структури".

Щодо серпневої спроби кремлівського путчу, то за неї повністю несе відповідальність, за словами Ґорбачова, колишній голова КҐБ Владімір Крючков, який нині разом з іншими змовниками перебуває за ґратами в очікуванні суду.

Ґорбачов повторив запевнення, що нічого не знав про підготову до путчу, незважаючи на попередження з боку американського Президента за кілька місяців до серпневих подій. За словами Ґорбачова, він досі не може зрозуміти, чому Крючков та інші учасники змови полетіли до нього в Крим, коли стало очевидним, що спроба перевороту провалилася. Як відомо, намір Крючкова зустрітися з Ґорбачовим після провалу путчу дав привід до здогаду, що сам Ґорбачов міг бути одним з надхненників змови. Однак якихось переконливих доказів для підтвердження цієї версії нема.

За словами Ґорбачова, головна його мета — збереження Союзу і сприяння рухові держави по шляху демократії без військових конфліктів і кровопролиття.

Помер Р. Савчак

Філядельфія. — Тут у п'ятницю, 6-го грудня, після короткої, але невилічимої недуги помер на 84-му році свого трудолюбивого життя громадсько-спортовий діяч Роман Савчак.

Р. Савчак

Св. п. Р. Савчак народився у Львові 27-го лютого 1908 року, вищу освіту здобув у Львівській Торговельній Школи, працював в періоді між двома світовими війнами в кооперативно-маслосоюзному русі і був активний в громадському і спортовому житті Західньої України.

Опинився після Другої світової війни в таборі Міттенвальд в Західній Німеччині, був співосновником, членом Управи і головою УСТ „Лев". Після поселення у Філядельфії, ЗСА, куди переїхав з родиною в 1950 році, Р. Савчак був співосновником, а відтак довголітнім головою і членом Управи УСО „Тризуб", хоч і не бракувало його активної співпраці в таких організаціях як УККА, ЗУАДК, УНСоюз, СУК „Провидіння" та інших. Прізвище Р. Савчака завжди виднiло промінентно і щедро на прерізних листах жертводавців.

В останніх днях свого життя жеврів Р. Савчак надіями, що Україна стане вільною і незалежаною державою і помер у свідомості, що його батьківщина здійснила свої мрії — стремління.

Залишив Р. Савчак у смутку двоє дітей, сина Юрія з дружиною Петрусею і донями Танею і Лідою, Галину Кутко з мужем Богданом і дітьми Адріяном з дружиною Анею і донькою Мартою, дальшу родину в ЗСА, Канаді і Україні.

Панахида буде відправлена в похоронному заведенні Насевичів у вівторок, 10-го грудня, в год. 7:30 вечора, а похорони відбудуться в середу, 11-го грудня, з того ж заведення до катедри Непорочного Зачаття на цвинтар у Факс Чейсі, де спочивають тлінні останки його покійної дружини.

РОСІЯ, УКРАЇНА І БІЛОРУСЬ СТВОРИЛИ СПІВДРУЖНІСТЬ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ

Москва. — Засоби масової інформації повідомляють, що керівники трьох слов'янських республік, Російської федерації, України і Білорусії заявили в неділю, 8-го грудня, про нездібність дальшого існування Совєтського Союзу і у зв'язку з цим покликали до життя „ „співдружність незалежних держав", відкриту для вступу до неї також інших колишних республік СССР.

У численних заявах, які були сказані і надруковані у спільному комунікаті й розголошені засобами масової інформації після дводенних нарад в Мінську, столиці Білорусі, сказано, що три найбільші слов'янські республіки закинули ідею творення на силу „оновленого" Союзу, який і так не має жодних виглядів на дальше існування, але вони закликали, наприклад, до створення спільного міністерства оборони, закордонних справ і економіки та втримання одної дотеперішньої валюти. Тимчасовим осідком „коммонвелту" буде місто Мінськ, столиця Білорусії.

Вони, тобто Боріс Єльцин, Леонід Кравчук і Станіслав Шушкевіч, погодились, що з хвилиною підписання документів про створення „співдружности" всесоюзні структури, включно з бюром президента СССР Міхаїла Ґорбачова, перестають існувати, хоч ще не відомо, яка буде реакція М. Ґорбачова і його прихильників серед російських демократів, війська, КҐБ та інших імперських верств. Немає сумніву, кажуть західні політичні спостерігачі, що серед військових частин і КҐБ є ще багато прихильників політики твердого кулака і противників навіть куцої свободи для поневолених Москвою народів. Розмовляючи з кореспондентом французької телевізії, М. Ґорбачов заявив, що він супротивлятиметься плянам трьох згаданих лідерів і плянові створення „коммонвелту". Трійка змовників і творців „коммонвелту" — Єльцин, Кравчук і Шушкевіч — мали зустрітись у понеділок, 9-го грудня з М. Ґорбачовим і з Нірсултаном А. Назарбаєвим, президентом Казахстану, який з незрозумілих причин не був запрошений до Мінська, хоч спочатку повідомлялось, що в Мінську зберуться керівники чотирьох республік, на території яких розміщена нуклеарна зброя. В останній хвилині поїздку Назарбаєва відкликали.

М. Ґорбачов заповів, що „розмонтування" Союзу грозить катастрофою з поганими консеквенціями, якщо не громадянською війною на зразок Югославії. Не відомо також як тепер реаґуватиме Назарбаєв після того, як слов'яни його зіґнорували.

У спільній декларації говориться, що „слов'янські республіки взяли на себе відповідальність за розв'язання Союзу, тому, що вони були його співтворцями".

Б. Єльцин, таки з Мінська потелефонував до президента З'єднаних Стейтів Америки Джорджа Буша і повідомив його про творення „слов'янського коммонвелту", спільну оборону, міністерство закордонних справ і економіки. Білий Дім покищо не зайняв становища і не передав кореспондентам тексту розмови Єльцина з Бушем.

Румунія хоче говорити про землі

Букарешт, Румунія. — Совєтське пресове аґентство ТАСС повідомило, що міністер закордонних справ України Анатолій Зленко відкликав в останній хвилині свою візиту до Букарешту. Офіційний представник міністерства закордонних справ Рунунії не знав як пояснити кореспондентам відклик візити Зленка і що було безпосередньою причиною цього рішення.

В тому ж часі місцеві політичні спостерігачі і засоби масової інформації підкреслили, що відкликання візити міністра Зленка треба пов'язувати із заявами в румунському парляменті у якому говориться, що Румунія не визнає результатів референдуму в Україні, який відбувся там 1-го грудня цього року про незалежність України на окремих її територіях. Йдеться, очевидно, про північну частину Буковини, яка, як говориться в румунськім документі, „є румунською землею".

Це загострення у відносинах між Україною і Румунією, пошкодить в першу чергу Румунії, уряд якої надіявся підписати з Україною економічні договори, через територію якої колишній СССР доставляв до Румунії природний газ, нафту, електроенерґію й інші товари. Проти цих заходів румунських екстремістів виступав недавно президент Румунії Йон Ілієску, але до його закликів не прислухалися лідери опозиційних партій, які ще 14-го листопада виступали проти референдуму в Україні, а зглядно на так званих „румунських територіях". Звернення румунських екстремістів засудили політики сусідніх з Румунією країн, колишніх сателітів Москви, які знають яким економічним потенціялом розпоряджає Україна.

Вони працюють в ім'я історичної правди

Джерзі Ситі, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Редактор літературно-мистецького місячника „Дзвін", що появляється у Львові, Роман Федорів, вже був у нашій редакції гостем минулого року, коли вперше відвідував ЗСА. Цим разом він приходить в товаристві своєї милої дочки Оксани Федорів-Ходак, що пішла у батька і також стала редактором нового часопису „Літопис Червоної Калини", який продовжує традицію колишнього „Літопису" з-перед Другої світової війни. Навіть на обкладинці читаємо виразно це підкреслене, де стоїть „Львів. Рік заснування — 1929 і Рік відновлення 1990".

Ред. Р.Федорів з дочкою О. Федорів-Ходак в редакції „Свободи".

Відповідне вступне слово до першого відновленого „Літопису" написав саме Р. Федорів, з якого читачі можуть довідатися, яка доля зустрічала давні річники „Літопису Червоної Калини" в часі совєтської окупації.

В самому першому числі різнородний матеріял — в більшості історичного характеру, яким журнал хоче заповнити „білі плями" нашої історії. Ми мали нагоду читати цей перший випуск вже раніше — тепер питаємо редакторки, в який спосіб вона працює та скільки чисел вже досі появилося.

Довідуємося від неї, що журнал є незалежний і його видає група приватних людей, що вложила у це свої гроші. Подуманий він як місячних і вже появилися чотири числа, хоч ще не так великим тиражем, як інші часописи. Але, як інформує О. Ходак, його можна купити у книгарні „Червоної Калини" у Львові. Цікаво, що в журналі є відділ з матеріялами для молоді та взагалі його редакторка уважає, що він має бути повчальний, а при тому цікавий.

— Молоді українці зовсім не знають історії, а історія повинна бути вчителькою життя, тому ми постановили в „Літописі" подавати якнайбільше історичного матеріялу, але й етнографічного та краєзнавства, — каже О. Ходак.

— В тій цілі ми впровадили також окрему рубрику „Дерево життя", щоб у ній показати душу нашого народу.

— А чи можете пояснити

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Ізвєстія" застерігає, що харчова криза в Москві може досягнути „катастрофічних пропорцій" вже в найближчі 10-15 днів. Області, які традиційно постачали столицю харчами, відмовляються від цього, або встановлюють неймовірно високі ціни. Московські власті готуються видати спеціяльне розпорядження, щоб молоко у склепах продавали тільки для дітей і інвалідів.

ВИСТУПАЮЧИ В ЧЕТВЕР, 5-го грудня, в Тунісі перед журналістами, голова Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат заявив, що він є проти відкриття в Москві в січні наступного року третьої тури переговорів з Ізраїлем, якщо на другій турі не буде досягнуто позитивних вислідів. „Подальші переговори неможливі, поки не буде вирішено питання про будівництво ізраїльських поселень на окупованих територіях", — сказав Я. Арафат.

РАДА КОЗАЦЬКИХ ОТАМАНІВ Кубані виступила із заявою, в якій вимагає прийняття закону про кордони Росії і в першу чергу про її границі на Північному Кавказі. Кубанські козаки, говориться в заяві, готові взяти на себе охорону кордонів свого краю силами національної ґвардії, зформованої з козаків. Військові частини, які тут розміщені, повинні поповнюватися лише призовниками з Кубані.

СОВЄТСЬКИЙ СОЦІОЛОГ Татяна Корягіна в інтерв'ю московській воєнній газеті „Красная Звєзда" стверджує, що колишній Совєтський Союз чекають соціяльні катаклізми. „Надходять часи пугачовщини, і коли народ опиниться на межі відчаю, армія, якщо до того часу вона ще збережеться, скаже своє слово", — вважає Т. Корягіна.

ЛАТВІЙСЬКА АСОЦІЯЦІЯ сприяння відродженню Росії проґнозує, що в найближчі два-три роки з Латвії до Росії переїде 15,000 росіян. Головною причиною цього повернення газети вважають непевність, пов'язану з розглядом в латвійському парляменті закону про громадянство.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, який довго не погоджувався з пропозицією демократів про продовження терміну виплати допомоги безробітним, змінив свою думку. Виступаючи недавно у Білому Домі, він заявив, що „стурбований грою політиків на потребах людей, які позбавлені засобів існування". Він закликав Конґрес негайно допомогти потребуючим, не порушуючи при цьому двопартійної угоди щодо податків. Він висловив впевненість, що демократи підуть назустріч його пропозиції. Цікаво, що політики найбільше турбуються про свій народ перед виборами.

ЗА ДАНИМИ СЕКРЕТНОЇ ревізії, яку провели служби ООН, мільйони долярів, надіслані як пожертвування для надання допомоги Афганістанові, зникли. Акт ревізії, копія якого опинилася в розпорядженні пресового аґентства Ассошіейтед Пресс, свідчить, що не існує навіть якоїсь установи ООН, яка могла б дізнатися, куди йшли фінанси і як здійснювалося адміністрування. Ревізія була проведена на доручення заступника генерального секретаря ООН Ричарда Форана.

ПОЛІЦІЯ ВИКРИЛА групу злочинців, які займалися ввезенням нелеґальних іміґрантів з Китаю. Поліція заарештувала 11 членів злочинного синдикату, який займався „контрабандою живого товару". Як згодом стало відомо, затримані зв'язані з великою злочинною мережею, яка займалася контрабандним ввезенням людей з Китаю.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець трагедії закладників

Прояви людської жорстокости відомі від непам'ятних часів. За римських імператорів Нерона й Калігули влаштовувано видовища на арені цирку, в Римі, руїни якого дотепер є атракцією для туристів, — там дикі звірі роздирали перших християн. Гуни з епохи мандрівки народів самою своєю назвою стали синонімом дикунства. У середньовіччі за будь-що палили людей на костирі і так згорів Іван Гус. За нашої новітньої доби два психопати-сатрапи, Адольф Гітлер і Йосиф Сталін, винищили мільйони ні в чому невинуватих мужчин, жінок і дітей, просто для заспокоєння свого садизму. До всіх отих актів безглуздого терору долучилося невідоме раніше схоплювання на вулиці ні в чому невинних цивільних осіб та притримування їх роками без ніякого глузду. Були спорадичні випадки схоплювання політичних противників в Італії — голосне схоплення й вбивство італійського прем'єра Альдо Моро, — але явище закладників — появилося на Близькому Сході, коли в Ірані прийшла до влади каста релігійних мусульманських фанатиків.

З пімсти, що Америка дала політичний азиль шахові Реза Паглеві — у столиці Ірану Теграні захоплено силою будинок американської амбасади й ув'язнено ввесь тамошній персонал. Тримали їх, як закладників півтора року і звільнили щойно з приходом до влади в ЗСА Роналд Реґена. Тереном громадської війни всіх проти всіх, терору, перехрещення інтересів мусулманської і християнської частин автохтонного населення та зовнішніх сил — Ізраїля, Сирії й Ірану — став Ливан. Там, у Ливані, почалося схоплювання американців, англійців, німців і італійців майже виключно інтелектуалів — залишаючи деталі, включно з докладними датами, історикам і хронікарям, можна обмежитися для ствердження, що це було останнє десятиріччя — під знаком схоплювання у Ливані закладників. Безглуздя цього терору було у тому, що ані безпосередні схоплювачі, ані їх протектори не мали ніякої користи з отих актів терору. Держави, що їх громадяни падали жертвою того терору, відмовилися переговорювати з терористами й платити будь-який викуп. Тому схоплені закладники перебували ув'язнені довгими роками, не знаючи завіщо властне схоплено їх і чому тримають у нестерпних умовинах, у щораз змінюваних домівках, часто зі зав'язаними очима та — найгірше — на „одиночці“, відрізані від світу й роками не бачучи нікого, за винятком брутальних сторожів.

Цьогорічна війна проти Іраку та провал комунізму й розвал Совєтського Союзу, змінили основно міжнародну ситуацію й атмосферу. У затяжній війні між Іраком та Іраном за нафту Америка підтримувала Ірак проти Ірану, — у війні проти Іраку Іран зберігав невтральність. Але після програної Іраку — найперше місце на Близькому Сході зайняла своїм авторитетом Америка та її арабські союзники. Іран опинився в міжнародній ізоляції і в його інтересі стало покращання відносин із европейським Заходом та Америкою. Гостро актуальною стала справа замирення між Ізраїлем та арабським світом і той процес не міг відбуватися у атмосфері в'язнення закладників.

У минулому тижні звільнено останнього американця, Андерсона, якого тримали в ув'язненні сім років. Кожний із звільнених оповідав ґегенну, яку прийшлося йому переживати. Всіх побивали; один із них залишився калікою, бо копнули його чоботом в голову. Кожний із них кріпився надією, що це таки колись скінчиться. Кожного вітали в Америці як героя і кожний із них щойно тепер довідався, як американський Уряд та ввесь міжнародний світ ставилися до цієї трагедії. Щойно тепер вийшло наверх — хто організував цю страхітливу драму і хто фінансував схоплювачів. І цим і тим усе це минулося безкарно і судитиме їх тільки історія, яка засудила Нерона, Аттілу, Гітлера і Сталіна. Закладники, які каралися і вийшли на волю — щасливі, що решту свого життя зможуть перевести серед своєї родини та в атмосфері цієї повної волі, яка панує в Америці та демократичній Західній Европі.

Григорій Сащенко
Київ

Деякі аспекти економічного життя України

Економічна та політична криза, як охопила республіки колишнього СССР, розвал цієї імперії показали всьому світу, а передусім нашому народові, безперспективність так званої „державної“ економіки із загальнонародною, правильніше нічиєю, власністю.

Державний переворот в СССР переконав українське суспільство в необхідності переходу до ринкових відносин в економіці та утвердження незалежної самостійної держави як ґарантії існування та розвитку українського народу.

Навколо проблем перехідного періоду від адміністративної економіки до ринку, від колонії до держави европейського рівня, ведуться різного роду дискусії. Думки з деяких питань цього грандіозного процесу викладені нижче.

Однією з умов функціонування ринкових відносин та виникнення у конкуренції оздоровлювальних для економіки функцій є роздержавлення та приватизація більш як 50 відсотків виробничих фондів державної власности. Процес роздержавлення та приватизації повинен проходити в рамках урахування інтересів трудящих.

У зв'язку з тим, що „павловські“ ціни спорожнили гаманці більшої частини громадян, необхідно передати безплатно громадянам України до 70 відсотків вартости приватизованого фонду у вигляді сертифікатів на суму в 5-7,000 карбованців, виходячи з того, що на кожного жителя республіки припадає близько 10,000 карбованців вартости виробничих фондів. Громадянин України може вкласти свою пайку в акції різних підприємств, які підлягають приватизації на добровільній основі: Право першочергового придбання акцій підприємства необхідно надати членам трудових колективів, а також передбачити можливість передачі підприємств в оренду або у власність трудових колективів. Такий захід на перехідному етапі збереже рентабельне дорогоцінне та складне виробництво від анархії первісного нагромадження.

Фонди підприємств, що з різних причин не були приватизовані, потрібно акціонувати та продавати юридичним і фізичним особам, включаючи й іноземних власників, продаючи їм приватизовані фонди за конвертовану валюту.

Отримані від цього кошти держава повинна направити на соціальні програми і створення додаткових робочих місць.

У сільському господарстві слід приватизувати господарства, що є малорентабельними, непродуктивними, роздавши землю безплатно членам колективних господарств, забезпечивши державне стимулювання фармерам. Навпаки, колгоспи, що є високорентабельними, потрібно зберегти, ґарантуючи невтручання держави адміністративними методами в їх господарську діяльність. Такий захід дасть змогу зберегти на достатньому рівні виробництво сільськогосподарської продукції в перехідний період і стимулюватиме конкуренцію між різними формами власности. Але якщо селянин захоче взяти землю, то її треба виділити, дотримуючись принципів добровільности.

Треба зауважити, що, при наявності спільної валюти (карбованця) при роздержавленні та приватизації, в Україну можливий потік знецінених карбованців з-поза її меж, які швидко розбалансують товарний ринок та різко знизять добробут населення. Як ми переконалися на власному досвіді з купонами, єдиним надійним захисником внутрішнього ринку є запровадження власної грошової одиниці, а тому процес роздержавлення та приватизації потрібно поєднувати із запровадженням національної грошової одиниці.

Однією з умов повноцінного функціонування української валюти є її внутрішня та зовнішня конвертованість. Вводити власну валюту, як свідчить міжнародна практика, економічно вигідно державі з чисельністю населення більшою за сім мільйонів чоловік. В Україні, як відомо, мешкає більш як 50 млн. чоловік.

Міжнародна валютна політика на теперішній час не вимагає забезпечення грошової одиниці золотом. Товарне забезпечення національної грошової одиниці є достатнім. Це принципове положення покладено в основу діяльности Міжнародного валютного фонду.

Виходячи з цього, Україна повинна запровадити найближчим часом свою власну грошову одиницю, внутрішня конвертованість якої буде забезпечена в умовах ринкових відносин вільними цінами в межах визначеної рентабельности та зняттям всяких обмежень на зростання заробітної плати, бездефіцитним бюджетом, наданням кредитів у розмірах, які забезпечені товарним покриттям та іншими антиінфляційними заходами. Власна грошова одиниця, при умові проведення компетентної валютної політики, стане одним з основних стимулів відродження національної економіки.

Українська грошова одиниця необхідна для проведення власної податкової, цінової, кредитної та бан-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Фур

В альбом товариствам Клівленду

„На громадському перелазі“, д-р Микола Грушкевич, стор. 125, видання Пластової Станиці в Клівленді, Огайо, 1990 р.

Видання д-ра Миколи Грушкевича „На громадському перелазі“ присвячене поодиноким громадськосуспільним товариствам й їхнім діячам Клівленду. Це збірка сатиричних віршів, писаних доброю мовою, сповнених гумору, часом іронії та дошкульної сатири. Тематика традиційно народна, часами ідеалізує поодинокі події, підносить їх до висот, або картає й ганить.

Провідною думкою проблем є християнська філософія, любов, єдність, толеранція, допомога і співпраця в родині, парафії, громаді й народі. У віршах бачимо погідно-гуманний, при тому гумористичний спосіб вислову. Автор надзвичайно продуктивний і кмітливий спостерігач, активний громадський діяч, його характеристика поодиноких громадських діячів правильна, а історія поодиноких товариств подана вірно.

Сатира в українській народній творчості розвинулася в давніх часах, особливо в XVII й XVIII століттях. Вона виловлює негативні явища індивідуального чи групового суспільного громадського життя їх коментує, оцінює, хвалить позитивне і ганить негативне.

Збірка „На громадському перелазі“ — не щось абстрактне, далеке, невловиме, але те, що найбільше тривожить думку автора, людей й громаду.

Автор своїми думками сягає до піонерських часів, коли тільки на терені Клівленду зароджувалось українське організоване життя. Згадує про першу українську католицьку церкву свв. апостолів Петра і Павла, її будову 1910 року, творення перших громадсько культурних товариств і організацій,та що тодішнє організоване життя відбувалося при церкві. Піонери Паливода, Волянський, Притуляк, Попович й інші 60 років тому організували громадську централю Українські Злучені Організації (УЗО). Першим головою — війтом був Яків Волянський, „бойко з кости і крови“. За війтівства адвоката Милицького Омеляна, пише автор, — ми дістали „Городи культури“, а коли „війтом“ став інж. Місько, за ним пішло тільки мельниківське військо, а бандерівське дало драла, чомусь воно збойкотувало“. Одинадцять років війтом був Футей Богдан, ґідно він громаду, йшов спереду, а ми ззаду“. На протязі 60 років УЗО провадили 12 війтів, останнім війтом, згадує автор, — є тепер Василь Ліщинський, „що в нього талант є купецький, спокій є в громаді як Василь при владі“.

Союзові Українок Америки, Відділ 33-ий ім. Лесі Українки присвятив автор довгу поему — вірш. Ініціяторкою і кількалітнім головою цього відділу була Михайлина Ставнича. І як писав автор: „Діло почали з Богом і ближнім давали допомогу, а дітей, щоб край не забули й рідну мову покохали ,передшкілля заснували“. В СУА є також „Клюб книголюбів, що красне письменство читає і тих, що пишуть, обмовляють“. „Та ще в жіночій натурі, язиком служити українській культурі“.

Є і розділ українським лікарям на чужині. „Найшовся в Ню Йорку один пан Осінчук Роман, він своїх колеґ зібрав і на чолі їх товариства став, п'ять років він носив булаву, собі і нам усім на славу“. А щоб не забули ми читати, почав Вісник редагувати“. Автор перелічує усіх голів товариства, редакторів „Вісника“, наукові з'їзди, підсумовує громадську працю поодиноких лікарів, що її виконують поза своїю професією. Згадує також про календарні непорозуміння та участь в них лікарів.

Пластова станиця в Клівленді одна з кращих, об'єднує і виховує українську молодь. Тут велика заслуга батьків, що висилають дітей до пласту та особливо виховників, пластових діячів. На відзначення пластовою станицею срібного ювілею, автор написав довгий вірш. Пластову молодь „картає, що пластовий закон ламає, а щоб діти з батьків приклад брали, треба залишити цигарку і забути про чарку“. Багато уваги присвячує автор пластовим виховникам, деякі вже відійшли на вічну варту, дехто виїхав у інші місцевості. Пластовому сеніорові — виховникові Миколі Кавці автор присвятив окремий вірш вдячности за майже тридцятирічну працю, виховання пластової молоді. А „пласт вели в нас Бобків, Кришталович, Бачинський ну і Кавка, що поров носом і не гавкав“.

У книжці цій — вірш „Віталь Архипастирю“, присвячено патріярхові Йосифові. Клівлендська громада вітала його величаво. „Він, — пише автор, — відбув роки тяжкої кари... коли ж заблисло світло волі... веде Церкву через Синоди і Собори із прадідівським змістом у злуці з Римом та Помісну“. У присвяченому розділі Митрополитові львівському Любачівському, автор каже: „Наш владико Мирославе! Молитовні дай нової, з ними за Христову славу в Україну йдемо до бою“.

З тугою згадує автор місто свої юности Станиславів тепер Івано-Франківськ. Згадує молодість, науку, школи, вулиці міста, тепер все інше, на місце жидів і поляків „напхалось купа москалів“. „Бувало на Зелені Свята йшли з квітами і вінками на стрілецькі могили. Тепер сліду з могил немає лиш вітер свобідно гуляє“.

„На громадському перелазі“ цінне видання, це історія українських товариств і організацій громади Клівленду. Гарна пам'ятка для нових поколінь, яка буде розказувати, як жили і працювали батьки і діти, та в яких громадсько політичних обставинах приходи-

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Володимир Баран

Чотири відомі мистці на одній виставці

Не абияким організаційним успіхом галереї ЕКО в Дітройті була виставка картин наших чотирьох, найбільш відомих мистців діяспори. У ново влаштованій галереї, зі смаком та розумінням — розвішані картини Любослава Гуцалюка, Якова Гніздовського, Михайла Мороза та Едварда Козака. Кожний оригінальний, кожний на вершку розвитку свого небуденного таланту, у кожного різний стиль, різна тема, різно схоплена.

Любослав Гуцалюк, наш пристрасний урбаніст, який архітектуру і вулиці Парижу та інших французьких міст наділяє ясними радісними кольорами, так що майже мури міста перетворює у розкішні явища живої природи. Бо хоча архітектура є головним об'єктом його зацікавлення (а не людина), то природа, все є вагомим додатком до головної теми, що запевняє його картинам виразну дзвінкість їхнього настрою. Його будівлі прямують вперто у височінь, викликаючи мелодію готицьких будівель. Невідступним засобом його малярської техніки є вертикальні тремтливі лінії, які викликають враження мерехтливости та живучости. Це мистець популярний по обох сторонах океану, як свідчать похвальні статті в чужомовних журналах.

Яків Гніздовський, своїм оригінальним стилем дереворитів, став відомим в цілому світі. Американська критика зарахувала його до першої десятки найкращих граверів. Темами його дереворитів є повсякденні речі як хліб, оріхи, різного роду ярина, звірята, дерева. І в цьому власне його геніяльність, що простотою свого рисунку вичаровує їх внутрішню красу, на яку ми не звертаємо уваги. Бо оце розкриває він нам ідеальну упорядкованість пір'я індика чи вовни баранів, симетрію галузя безлистного дерева. Нам вигладає, що до цієї пори замало було підкреслень в критиці про творчість Гніздовського також про його серйозне зацікавлення положенням сучасної людини. Який вимовний є його натовп людей, де кожна людина однакова, як самітною і неспокійною є його людина в юрбі чи на пустій вулиці. Його дерева безлисті, щоб наглядно виявити ідеальну геометрію галузок, що доводить до усвідомлення, що бачимо ідеал дерева — отже абстракт. Його патріотизм проявився в журбі про естетичний вигляд української книжки. І звідсіля його численні оформлення обкладинок наших книжок, які можна було бачити на виставці. Від цього був один крок до екслібрисів. Ці малі рисунки, які ідентифікують власителя книжки, перейшли у Гніздовського цікаву еволюцію. Коли початково вони були характеристичні своєю ілюстративністю, пізніше мали тільки букви. Їх книжкове видання притягало увагу глядачів.

Михайло Мороз незрушимо стоїть на землі, на якій уродився. Його вузькою батьківщиною була ця частина нашої землі, де багатство кольорів було відбите не тільки в народному одязі, в народному мистецтві, але також в предметах щоденного ужитку. Це частина землі різнородних краєвидів, барви яких мінялися із походом годин, із змінами пір року. І це багатство кольорів всякало у нього навсе. І сьогодні тисячі миль віддалений від місця, де формувалася його душа, де розвивалася його мистецька візія, він малює так, якби там був далі. Чи це гори, вода, зелень гір, все це у нього живе, розкішне і настроєве. Що перше звертає в його картинах увагу, це багатство його рухливих кольорів та їх відважна інтенсивність. Він малює імпресіоністичною манерою, він колорист і пейзажист — „пар екселянс“.

Говорити про Едварда Козака — справа легка і вдячна. Нам тільки треба усвідомити собі особливість його появи та многогранність його таланту. З'явився він на творчому полі нашої культури після Першої світової війни, яку ми, беручи під увагу, що ми хотіли осягнути, програли. Які ж настрої по такій вирішальній невдачі, хіба ж ясно, що песимістичні, сумні. У Козака із таких почувань немає сліду. Його літературна творчість, яка проявлялася в коротких гумористичних оповіданнях чи мистецька у веселих, гумористичних картинах, ділали як очищення, катарсис душі українського галицького населення. Розганяючи зневіру, він підносить в народі надію, що не все страчено, що і далі треба стреміти до того, до чого взивав Шевченко, а після нього цілий ряд патріотів нашого народу. Він один з головних співтворців романтичної легенди наших визвольних змагань, що на все залишиться ясним полум'ям на небосклоні нашої неясної історії. Погляньмо як живою є та романтика сьогодні на рідних землях. Слухаючи пісень того часу, народ підноситься з місць, віддаючи спонтанно пошану цим геройським часам. Чи можна краще та більш переконливо виявити її веселим рисунком, вникливим оповіданням, де крізь сміх аж до сліз хочеться вам кричати: так, так це дійсно було. Так ішов газда на торг а жінка п'ять кроків позаду, з такою повагою ставали газди у гурт на важну нараду, так стрічалися коло криниці хлопці і дівчата, щоб пару солодких слів замінити, і так гуляли. І під впливом його картин у вашій душі вичаровується незабутня картина вашої батьківщини тих часів, які вже ніколи не повернуться, часів вашої неповторної молодости. І сьогодні у вашій хаті, що вам краще і сильніше нагадує батьківщину як не картини Козака. Чи це козак із списом, чи стрілець з ґітарою, чи дівчина що пряде куделю та леґіні в шаленому танку. Хто вам роз'яснить стільки народної філософії, стільки хлопського здорового розуму, що викличе усміх на вашому лиці як не те, що створив Едвард Козак.

Виставка згаданих чотирьох малярів втішалася великою популярністю протягом цілого листопада.

Оксана Федорів-Ходак

Відродження „Літопису Червоної Калини“

Усі ми поволі встаємо з колін.
Оживає Червона Калина — наша Україна.
„А ми тую червону калину підіймемо...“

I.

„Воскресінням із мертвих“ назвав Роман Федорів відродження журналу „Літопис Червоної Калини“ — часопису добре знаного й улюбленого старшою генерацією галичан. Журнал під такою назвою був заснований у Львові ще у жовтні 1929 року і виходив до „золотого вересня“ 1939 року... „За десять років свого життя, — пише далі Роман Федорів, звертаючись зі вступним словом до сучасного читача, котрий сьогодні візьме до рук перше число відновленого часопису, — ‘Літопис...’ зажив слави патріотичного і правдивого видання... Колишній ‘Літопис Червоної Калини’ як міг, як дозволяла йому тогочасна польська цензура плекав у серцях своїх читачів надію на краще майбутнє. Читачі любили його насамперед за об'єктивність, за те, що не виражав і не обстоював інтересів якоїсь партії, а тільки непорушно стояв на сторожі історичної правди“.

Саме тому, напевно, восени 1939 року журнал мусів умерти. Його, як і інші галицькі видання,не розстрілювали, як розстрілювали тоді сотні й тисячі галичан — його читачів новітні поневолювачі, що хотіли принести на кривавих багнетах рай у нашу землю, а принесли пекло; його вишукували в сільських і міських бібліотеках, у гімназіях і монастирях, в людських оселях, вивозили на пустирі й нещадно знищували... До небес диміли страшні пожарища (і не тільки з книжок!), на довгі десятиліття затягували українське небо чорною хмарою ночі, забуття, страшного сну, від якого, здавалося, вже й не прокинемося, розіп'яті й прокляті...

Хочемо підняти, повернувши народові його пам'ять, його минуле, хочемо ще раз показати йому і світові, що не безрідний він, а великий із славними ділами, із трагічною, але чесною історією, бо не шукали наші діди-прадіди щастя у далеких світах, грабуючи своїх сусідів; наш народ окрадений, принижений, якому навіть душу хотіли вийняти з живого тіла... Справді, тільки історична пам'ять допоможе народові нашому набратися сил і стати на ноги, не бути „вічним невольником“, бо народ, у якого забрано історичну пам'ять, приречений на вимирання. Таких прикладів у світовій історії більше, ніж достатньо: „... і випасають вони овець на руїнах своєї колишньої високої цивілізації...“ Тому й завдання відновленого „Літопису Червоної Калини“ передусім культурно-просвітницьке, яке й визначає основний напрямок журналу — історико-краєзнавчий.

„Отчий Світильник“ — під цією рубрикою зазначений розділ, що присвячений історії України, в якому прочитаєте пошукову розвідку Володимира Гордієнка „Листопад. Сходження на Голгофу“ — сторінки з історії Української Галицької Армії, яка виборювала державність України. Цікавими, на нашу думку, стануть для читачів спогади ветеранів Січових Стрільців, свідків і учасників подій, що стали героїчною історією нашого народу. Пропонуємо спогади Петра Балацького „Кликала мене Україна“ та Михайла Островерхи „Тиф. Спогад, що морозить душу“. У цьому ж розділі вміщені й інші матеріяли, зокрема Івана Антонюка про бої Леґіону УСС, під Бережанами на горі Лисоні („Та встояти не були сили“. Лисоня, 1916-ий“), а також цікаве дослідження Юрія Шанти про маловідомі сучасному читачеві героїчні сторінки боротьби українців Закарпатської України за свою державність у 1939 році („Закарпатська Україна, 1939“).

Повертаємо із небуття імена й творчу спадщину українських письменників, ще донедавна заборонених совєтською цензурою, до яких належав і відомий український письменник Олесь Бабій. У першому числі журналу розпочинаємо друкувати його історичну повість „Перші стежі“. Дмитро Вітовський, добре знаний як легендарний провідник Листопадового чину, постане перед вами ще і як письменник, коли прочитаєте його новелю „Похорон Стрільця“.

Розділ „Постаті, Хто є хто“, який познайомить постійних читачів „Літопису Червоної Калини“ з цілою галерією портретів відомих провідників українства. У першому номері журналу відкривається розповіддю Романа Коритка про Євгена Петрушевича — президента ЗУНРу — одного із найвеличніших і найбільш активних репрезентантів української революції, і, водночас, за висловом історика і публіциста Сидора Ярославина, найтрагічнішої постаті нашої новітньої історії. Про художника-літописця бойової слави УСС Івана Іванця дізнаєтеся зі статті мистецтвознавця Романа Яціва „Один із пресової Кватири“, яка проілюстрована репродукціями картин-документів, картин-хронік художника — січового стрільця.

Розділ „На Варті“ віддаємо для публіцистів, письменників, учених, для усіх, чиє гостре слово, світлий ум і щире небайдуже серце має стати на варті нашого сьогодення. Саме з таких позицій виступає „Стефанія Андрусів гостро-публіцистичною статтею „Дорога з Єгипетського полону“.

Закінчення буде.

Значення УВУ в минулому і перспективи на майбутнє

Про Український Вільний Університет говориться більше в цьому році, як у будь-який час перед тим. На це склалося дві причини: Українському Вільному Університетові сповнилося в 1991 році 70 років від заснування, а далі, цей рік показався найбільш незвичайним в історії університету, бо на його літній семестер приїхало багато студентів з різних міст України, а також чимало професорів. Це говорить про зростаючу популярність УВУ в Україні та про бажання української молоді ознайомитись із Заходом взагалі, а з культурнонауковими інституціями української діяспори зокрема.

Ці питиння були ґрунтовно розглянуті в доповіді „Значення Українського Вільного Університету", що її прочитав проф. Володимир Жила 16-го листопада в Науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню Йорку. Він ствердив, що хронологічно Український Вільний Університет — це перша українська висока школа за кордоном, а 17 січня 1921 року — це дата його заснування. Засновано університет у Відні, але цього ж самого року перенесено його до Праги, що була тоді одним з найвидатніших наукових центрів в Европі, зокрема в галузі слов'янознавчих студій, а найсприятливішими роками для їх розвитку були 1922-1926. У Празі УВУ досяг своєї мети і належним способом сповнив своє завдання — єдиного українського університету в світі.

У 1945 році, після Другої світової війни, рятуючи УВУ перед більшовицькою навалою, його перенесено до Мюнхену. Тут він і продовжує свою діяльність.

Оцінюючи працю університету, доповідач ствердив, що це треба робити не тільки з боку української науки, а також з боку всього українського життя, включаючи й українську визвольну боротьбу. Університет протягом років став поважним науковим осередком, з якого українські професори пішли на працю до чеських, німецьких і інших університетів, пішли організувати українські наукові інститути в Берліні та в Варшаві, а після Другої світової війни пішли на академічну працю до американських, канадських і австралійських університетів. Своє завдання університет виконав з честю для української нації, вишколюючи тисячі української молоді, сотні молодих журналістів, учителів, професорів і юристів, що гідно продовжують його традиції. Він став школою державного будування і справжньої демократії, а також кузнею характерів, де молоді люди вчаться правди і тільки правди. Український Вільний Університет — це штаб української духовної визвольної боротьби та символ надії і майбутньої перемоги. Доповідач підкреслив також питання історичного значення університету для европейської і світової науки. Тут університет був одним з перших, що підніс прапор боротьби проти московського поневолення духа, проти фальшування правди. Він боровся за вільне слово, вільну думку, вільну дискусію в ім'я наукової правди.

В ході дискусії слово забрали д-р Ярослав Падох, інж. Микола Галів, проф. Петро Ґой і інші. Останній, як проректор університету, вказав на нові пріоритети університету, що виникають з напливом студентів з України, які гаряче бажають вивчати справжнє непідфальшоване українознавство та економічні науки. У дискусії відзначено потребу авдиторного навчання в університеті в додаток до вакаційних студій. Кожен з дискутантів, підкреслюючи значення університету в минулому, звертав пильну увагу на факт, що важливі історичні зміни в житті українського народу на рідних землях ставлять до УВУ нові вимоги, які університет повинен не тільки прийняти до уваги, а проводити в життя, щоб таким чином вийти на „нові широти".

Володимир Ор

НАЙБІЛЬША ОПОЗИЦІЙНА партія Албанії заявила про свій вихід зі складу кабінету міністрів країни, звинувативши соціялістів у заблькуванні економічних реформ, зокрема в небажанні віддати землю селянам. Демократична партія була представлена в кабінеті сімома міністрами з 21. Тепер уряд буде зформовано повністю з соціялістів.

У Клівленді славлять український народ і державу

(С. Кікта) На поклик війта клівлендського поселення Василя Ліщинецького в часі радієвої авдиції в дні всенародного референдуму в Україні, вже наступного дня, в понеділок. 2-го грудня, ввечорі, українське громадянство, його прихильники і кореспонденти зібралися в залі ім. Шептицького в Пармі на вийнятково радісні Народні збори і святкування перемоги.

Участь була спонтанна, бо хоч окрім радіо ніякого іншого розголосу не було, і не зважаючи на рясний дощ, явилося більше осіб, ніж заля може вмістити і багатьом довелося вистояти півтори години. Вперше на наших зібраннях переважали в залі діти і молодь в народних одягах і з різнокольоровими бальонами в руках, та особи середнього віку, народжені і виховані вже поза Україною, а в передніх рядах були священики і ветерани українських та американської армії.

Яка подія спонукала людей зійтися і спільно радіти, в єдности прославляти рідний народ?

Тим чинником став переконливий вислід голосування населення України, в якім 90 відсотків голосуючих потвердили Акт Верховної Ради з 24-го серпня і висловилися за відновлення державности України, за визволення з-під панування московського чи будь-якого іншого „центру". Всупереч пропаґанді ворожих нам „експертів", навіть переважна більшість з усіх національних меншостей бажає жити в самостійній Українській державі! Такого висліду не записав ще ніякий референдум у світі! Такою майже однодушною волею населення „народилася нова держава, Україна", як це проголосив світові вибраний перший її президент Леонід Кравчук.

З досягненням мирними засобами державности дали свій доконечний плід всі бажання, вся праця, посвята і жертовність багатьох поколінь. Люди чуються безмежно щасливими і вдячними Богові, що дожили до здійснення омріяного ідеалу українського народу. Нова дата святкування державности, 1-го грудня, прийшла відносно легко і без жертв, навіть застала нас не цілком приготованими на такий дар і на нові колосальні завдання! Люди не знаходять слів для вияву радости, у всіх сльози в очах, і чуємо лише:

„Слава Україні!".

Народні збори клівлендського поселення відкрив і ними проводив вельми зворушений (як і всі присутні!) голова Українських злучених організацій мґр В. Ліщинецький. Після відспівання інтонованих адв. Юрієм Оришкевичом гимнів, із вступним словом виступив проф. д-р Юрій Кульчицький, щоб пригадати боротьбу за визволення в цьому сторіччі, її висліди і жертви поневоленого народу.

Вітати нас з перемогою і відновленою державністю прибули довголітні приятелі українців, і під оплесками виступили із змістовними словами: членкиня Конґресу з 20-го дістрікту Огайо Мері О Кар, представники: дир. Авґуст Пуст — від ґубернатора Огайо Джорджа Войновича в Колюмбусі, Ріхард Конасевич — від посадника Клівленду Майка Вайта, д-р Мартін Пляск — від Жидівської федерації у Клівленді і адв. Христофер Бойко — від посадника Парми Майка Ріса, та міський суддя в Пармі д-р Андрій Бойко, проф. Тарас Шмаґала, комендант Українсько-американських ветеранів у ЗСА проф. Роман Раковський і мистець Ярослав Керницький зі Львова , Студентка Рената Кость читала свій лист до президента Буша.

В пам'яті присутніх залишаться також на все їх життя молитви з подякою і благанням Бога, які оцінюємо як шедеври творчости на таке небувале історичне святкування, виголошені духовними ораторами, — на початку о. шамб. Михайлом Ревтюком з катедри св. Йосафата, а на закінчення о. Іваном Наконечним із собору св. Володимира.

В часі привітань директор Етнічних справ стейту Огайо А. Пуст відчитав Резолюцію губернатора Джорржа Войновича з 1-го грудня 1991 року, якою стейт Огайо, перший з усіх, визнає самостійну державу Україну і вирішує почати господарські, культурні і освітні взаємини.

Війт Клівлендського поселення В. Ліщинський відкриває урочисті збори громади 2-го грудня.

Конґресмен Мері О Кар (справа) і представник посадника Клівленду Ріхард Конасевич під час молитви на зборах.

На святі поновлення державности України (зліва): дир. Август Пуст — представник губернатора Огайо Джорджа Войновича, д-р Мартін Плакс — представник Федерації жидівських організацій, міський суддя в Пармі Андрій Бойко, директор правного Відділу Парми Христофер Бойко, проф. Тарас Шмаґала.

В цьому році Клівленд став братнім містом Рівного в Україні.

Про цю спонтанну маніфестацію нашої радости зі знаменитого висліду референдуму і нашої єдности з Україною, мабуть, першу в діяспорі, інформували глядачів всі три місцеві телевізійні станції у вечірних новинах, а щоденник „Плейн ділер" з вівтірка, 2-го грудня, на першій сторінці писав як про головну подію понеділка.

В переддні референдуму, в суботу, 30-го листопада, громади відправляли Молебні за успіх голосування у катедрі св. Йосафата і в церкві Покрови в Пармі.

Ми записали цю скору й ентузіястичну реакцію клівлендської громади для її хроніки і заохоти для інших до оживлення громадського життя, бо нам потрібно буде дуже помагати народові і владі у побудові держави. Слушно вимагаємо від інших визнання нової держави, але самі не заявлеємо визнання її влади, яку очолив і репрезентує вибраний президентом Леонід Кравчук. Умови в Україні змушували нас критикувати, неґувати і демонструвати, — і тепер не приходить ще нам на думку, щоб забути про всі давні і недавні обставини і встановити стосунки конструктивної співпраці і взаємної любови. Нам треба негайно „перестройки"! Нехай і цей голос буде записаний на конто громадськости у Клівленді. Клівленд „відпустив" до столиці на державні посади кілька здібних одиниць, а в історичній авдієнції 27-го листопада делеґації 15 українців у президента Джорджа Буша взяли активну участь двоє нинішніх клівлендців: Т. Шмаґала і Р. Раковський, і суддя Б. Футей, колишній лідер цього діяльного поселення.

„Україно! Ти піднялася з колін; ми всі з тобою!" — нехай ці слова не залишаться пишною фразою, а аксіомою нашого щоденного життя!

Степан Кікта

Німецький ПЕН-Клюб нагороджує приятельку українців Х. Бремер

Дня 15-го листопада, коли Міжнародна Амнестія та Міжнародний Пен-Клюб відзначають ув'язнених авторів, відбулося у місті Дармштадт біля Франкфурту, де має свій осідок центр німецького Пен-Клюбу, святочне вручення медалі імені Германа Кестена Христині Бремер — за довголітню підтримку і допомогу ув'язненим авторам. Христина Бремер відома багатьом колишнім українським дисидентам ще з половини 1970-их років, коли вона належала до групи Міжнародної Амнестії, що адаптувала Вячеслава Чорновола. Згодом, коли низка наших ув'язнених авторів пішли на заслання, вона писала їм листи, висилала твори німецьких авторів, мистецькі альбоми, календарі з мистецькими репродукціями та інші дрібні речі, що могли принести іскорку тепла і світла у важкі будні заслання.

З кінцем 70-их років Христина Бремер стала почесним членом німецького ПЕН-Клюбу і перебрала опіку ще над цілою низкою ув'язнених авторів з інших країн: Чіле, Лаосу, В'єтнаму та ін.

Авторка цих рядків нав'язала контакт з Христиною Бремер ще на початку 70-их років з рамени Міжнародної Амнестії. Через неї ішло багато на німецьку мову перекладеного „самвидаву" до Пен-Центру в Лондон та до його німецьких клітин. Нас протягом років пов'язала дружба і співпраця в ділянці допомоги українським в'язням совісти, між якими стільки сьогодні повернутих імен української літератури: Василь Стус, Іван Світличний, Євген Сверстюк, Василь Лісовий, Ігор та Ірина Калинці, Зенко Красівський, Ірина Сеник, Данило Шумук та багато інших, що нашому загалові менше відомі.

За освітою Христина Бремер, що народилася в Берліні, а проживає в місті Бремен, автодидакт, вона анґажований член соціялдемократичної партії Німеччини і дуже активна в ділянці здійснення людських прав. В її архіві, який вона обіцяла передати в Україну, зберігаються листи від видатних представників генерації „шістдесятників". Ще тому кілька літ совєтське консульство відібрало в неї вже видану візу, коли вона хотіла поїхати з туристською групою в Україну. Вечір, на якому в святочній залі їй було вручено медалю Германа Кестена, відомого німецького письменника, літературного критика, видавця і публіциста, якою нагороджують кожні два роки заслужену особистість, був обрамлений літературними читаннями відомих сучасних німецьких авторів. У своїй промові президент німецького Пен-Клюбу Ґерт Гайденрайх відзначив працю Христини Бремер і сказав, що він не може виголосити кращої лавдяції на її особу, ніж та, що прийшла від її друзів з України. Ще літом авторка цих рядків попросила листовно Євгена Сверстюка відгукнутися на цю подію від імені УАНТІ (Української Асоціяції Незалежної Творчої Інтеліґенції). Його лявдація прийшла на час і ми могли її в перекладі на німецьку мову передати президентові німецького Пен-Клюбу. А що вона може зацікавити й українського слухача, наводимо її оригінальний український текст:

„Шановні Пані й Панове, Прошу Вас уявити собі в цій залі десятки радісних облич з України і оберемки квітів. Вчорашні українські дисиденти і їх родини прийшли вітати свою сестру Христю Бремер з отриманням почесної нагороди. Для всіх нас вона рідна сестра, яку звикли в сім'ї ніжно називати Христинкою. Вона приходила до нас у найважчі хвилини туди, куди боялись приходити, і сміливим співчутливим голосом вносила спокій в душу, і відчуття глибокої спорідненості людей, які знають страждання. Вона тихо і скромно несла Євангельську місію бездольного провідати в темниці, голодного нагодувати і спраглого напоїти. Вона знала наші сім'ї, наші болі, вона всіх пам'ятала і співпереживала. Вже потім ми дізнались, що у неї, крім нас, є своє коло рідних, свої обов'язки, свої проблеми. За роки нашого ув'язнення і заслання Міжнародний Пен ми відчули як шляхетну організацію, яка має добре, гуманне лице літератури Заходу. Але конкретно це лице мало риси німецької жінки Христини, що в повноті своєї самопосвяти поєднувала в собі риси євангельських сестер Марії і Марти. Не буде перебільшенням сказати, що тисячолітня німецька культура говорила до нас в її листах її голосом, і викликала відгук в серцях. Нам відомо, що комуністичний уряд СССР відмовив пані Бремер у видачі візи. Він, не без підстав, вважав її співучасницею наших „злочинів", бо ми справді однодумці в обороні загальнолюдських цінностей. Ми добре пам'ятаємо, що наша сестра Христинка любить Україну і називає її „Форгаймат" (прабатьківщиною).

Нині Україна стає на шлях незалежності. Вітаємо нашу сестру і усіх Вас з тим очікуваним святом надії. Коли у нас буде інститут почесних громадян, Христя Бремер буде однією з перших почесних громадян України. Сердечно вітаємо від УАНТІ і дякуємо від усіх, хто живий і хто не повернувся.

Євген Сверстюк"

Цей голос з України викликав аплодисменти й немале зворушення. Христина Бремер подякувала і розказала дещо про пройдений шлях допомогової діяльности, дякувала також авторці цих рядків за поради, вказівки і безліч самвидавного українського матеріялу, перекладеного на німецьку мову, що допомагав розуміти ситуацію українських в'язнів сумління, проблеми загроженої української культури. З нашого боку можемо додати, що завдяки її контактам з активними членами Пен-Клюбу Німеччини, Швеції, Данії, Голляндії та самого лондонського центру вдалося протягом довгих років внести в західний світ неабияку інформацію про Україну та її культуру, що нас доти знав лише як глуху російську провінцію.

Анна-Галя Горбач

Управа 8-го Відділу
Організації Оборони Чотирьох Свобід України

ділиться сумною вісткою з членами та українською громадою, що в середу, дня 4-го грудня 1991 р. у вечірніх годинах відійшов у вічність у Чикаґо, Ілл.

бл. п.

ЯРОСЛАВ ЗАГОРОДНИЙ

голова 8-го Відділу ООЧСУ, довголітній голова і член Управи Відділу, колишній член Головної Управи ООЧСУ, член Управи Станиці Американських Приятелів АБН, член Управи Іллінойського Відділу УККА, заступник президента й член Дирекції 1-го Українського Федерального Щадничого банку „Певність", щирий та жертвенний український патріот.

Дружині, синам, внукам та родині в Америці й Україні висловлюємо щире співчуття.

Управа

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий..."
— Лорд Томас Деннінґ
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками".
Професор Віллем Вагенар, автор книжки „Розпізнавши Івана: Наукова праця з легальної психології", Вид. Гарвардського Університету.
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного".
— Патрик Бюкенан.
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янюка і поведінку Відділу спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) в нашій країні".
— Конґресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конгресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса".
— Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивогідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

Вони...

(Закінчення зі стор. 1)

нам, як даєте собі раду, коли це видання фінансує просто група ентузіястів?

— Наш тираж тепер 15,000, але ми мусимо до кожного числа додавати принаймні 18-20 рублів, а недобір покриваємо наразі із доходу, який приносить бібліотека „Червоної Калини". У нашому видавництві вже появилося вісім історичних творів, з яких деякі наклади вже вповні випродані, тому ми можемо так господарити.

— А що спонукало вас приїхати тепер до ЗСА разом із вашим батьком?

— Я по званні етнографнауковець, але тут хотіла зустріти людей, передусім письменників діяспори, яких досі нам не було можливо пізнати. Ми бачимо, що тут наші земляки нагромадили книжок, культури, а тепер важливе, щоб їх повезти в Україну. Не уявляєте як молодь у нас хоче читати, знати про все, що досі було їм зовсім невідоме.

— Тому ми хочемо тепер доконче, — втручається ред. Р. Федорів у нашу розмову, — видавати в нашій бібліотеці книжки авторів, які жили і працювали тут. Конечно є видати декілька книжок з історією визвольних рухів, але лише з правдою підтвердженою фактами, а не фантазією, бо інакше будуть це використовувати на різні пропаґандивні цілі. Тепер коли ситуація змінилася і коли мідія не є партійна, а подає вістки більше демократичним способом, слід нам також літературою давати правдиві інформації та заповнювати білі плями нашої історії.

Хоча як тепер актуальні політичні проблеми України, ми повертаємося у наших питаннях до літературновидавничої діяльности наших гостей. Р. Федорів приїхав тепер до ЗСА на запрошення Міжнародного ПЕН-Клюбу, щоб взяти участь у другому вечорі української творчости, що відбувся в Ню Йорку 17-го жовтня. Хоча вечір зібрав невелику кількість зацікавлених неукраїнців, це однак, на думку Р. Федорова, важлива і потрібна дорога до неукраїнських літературних кіл. Поруч із цим авторським вечором, на якому читали у англійському перекладі вимки з нової повісті Р. Федорова „Єрусалим на горах", відбулися дуже вдалі вечори у Трентоні, Філядельфії, Вашінґтоні і Ню Йорку, призначені для української публіки.

Редактор „Дзвона" має, як сам признає, тепер мало часу на письменницьку творчість і цей останній роман пише вже чотири роки. Розуміється багато часу займає йому редаґування місячника, що під цією новою назвою виходить від 1989 року у пересічному тиражі 150,000 примірників, а з того 1/3 розходиться в східніх областях України. Це вказує яким популярним став цей літературний журнал. Однак довідуємося, що навіть „Дзвін", який є органом Спілки Письменників України, терпить на брак паперу, якого на кожний номер потрібно цілий вагон.

Редактор журналу розповідає, що не легко тепер цей папір виборювати і що йому приходиться крім редакторської праці займатися ще й здобуттям паперу з Дніпропетровської фабрики.

Приємно, однак, ствердити, що цей літературномистецький та громадськополітичний журнал вміщує в кожному числі багато матеріялу про культурно-літературне життя українців в діяспорі з репродукцією картин наших художників та передруком різних літературних творів.

Так „Дзвін" як і „Літопис Червоної Калини" та його видавництво — це кинений тривкий міст поміж Україною і українською діяспорою, який постав саме завдяки таким одиницям як Р.Федорів та його дочка.

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

Об'єднання Українців в Румунії, 250 дол. на Видавничий Фонд відновленого Літопису „Червона Калина" і 500 дол. на Фонд Допомоги Донеччині. Рішено закупити деякі частини до копіювальних машин, встановлено суму 5,000 дол. на потреби в Україні.

Широко обговорено створення Ад гок комітету референдуму України і, у висліді дискусії, стверджено, що це заторкує справу подвійного громадянства і тому вона незаконна. Рішено подати до преси відповідну заяву, закликаючи відділи і членство масово писати листи до президента Буша, домагаючись визнання незалежности України, до сенаторів, підтримати резолюцію в Сенаті ч. 65 і до конґресменів підтримати в Конґресі резолюцію ч. 212. Обі резолюції закликають Президента визнати незалежність України і почати заходи до встановлення з Україною повних дипломатичних зв'язків.

Розглянено і широко продискутовано лист заступника голови УККА д-ра Аскольда Лозинського в справі відновлення переговорів для об'єднання двох громадських централь. Рішено відповісти, що ця справа належить до компетенції Крайової Ради УАКР і передати цей лист Крайовій Раді до вирішення на черговіх зборах, що відбудуться на початку 1992 року.

Безіменні народні співці віками складали міцні підвалини кобзарських традицій. Їх високе мистецтво передавалося від покоління до покоління.

Спадкоємцями Остапа Вересая і Гната Хоткевича та багато, багато інших визначних кобзарів на західних землях України стали: Кость Місевич, Сінґалевич і Штокалко. Відтак їм на зміну прийшли нові носії кобзарства. Серед них на Галичині сьогодні видне місце займають брати Жеплинські. Зокрема старший з них, Богдан Жеплинський, здавна відомий по всіх закутках Галичини. Він закоханий в українську народну пісню, співає і грає на бандурі. Сам він інженер, але з серцем лірика. Він і його брат Роман стали ініціяторами створення Капели Бандуристів „Дністер", яка користувалася особливою любов'ю слухачів.

В 1959 році в місті Роздолі Миколаївського району на Львівщині в Палаці Культури виробничого об'єднання „Сірка" засновано, як тоді її називали, першу робітничу капелю бандуристів, яка дуже швидко розрослася до 60 членів мішаного складу. А все це почалося з родинного квартету братів Богдана і Романа Жеплинських із їх дружинами.

Надзвичайно швидко капеля „Дністер" під керівництвом Богдана Жеплинського, талановитого бандуриста, набула популярности не тільки в самому Роздолі, але й далеко поза його межами.

Вже в 1963 році в рамках Всесоюзного мистецького огляду капеля „Дністер" брала участь у творчому світі народних ансамблів „Львівщина — рідному Києву" в столиці України. А вже в грудні 1963 року вони були учасниками першої передачі Львівської студії телебачення у Всесоюзній програмі „Голубий вогник".

Капеля була дипломантом обласних оглядів художньої самодіяльности в 1965 та в 1967 роках. Бере активну участь в численних тематичних та святкових концертах, святах пісні. Виступає в робітничих цехах та перед ширшим громадянством міста.

У 1966 році капеля „Дністер" перевела творчий „рейд" по Жидачівському

Капеля Бандуристів „Дністер"

Дитяча капеля бандуристів „Струмок" з Нового Роздолу на Львівщині зі своїми засновниками — Богданом і Романом Жеплинськими. Фото 1969 року.

районі.

Цікаво є знати, що капеля мала свій власний статут, нагрудний значок і свій ритуал прийому у свій склад, та вела велику естетичну та виховну працю серед народу, що якраз тоді було найбільше потрібним. Відколи в Роздолі збудували новий Палац культури, капеля працює при ньому.

Найбільш помітним успіхом капелі є зорганізовання, в той час, мабуть, першої на цілу Україну, дитячої капелі „Струмок". Вона також дуже швидко розрослася і стала надзвичайно популярною в Роздолі, і по цілій Галичині. За кілька років діти поповнили ряди капелі „Дністер".

Також неодмінно треба згадати, що при капелі „Дністер" існувала мистецька рада і творча група. Капеля дбайливо вела збір і запис народних пісень, які в обробці братів Б. і Р. Жеплинських поповнювали репертуар. Були створені нові пісні: „Сірчаники Роздольські", „Дзвени, бандуро", „Цвіти, наш Роздол" та інші.

Майже всі учасники капелі були працівниками промислового об'єднання „Сірка".

Репертуар капелі складається переважно з народних українських пісень і творів клясиків.

У Львівському історичному музеї зберігається книга відгуків з записами вражень від численних виступів капелі. Любителям кобзарського мистецтва і шанувальникам української культури рекомендую ту цікаву книгу оглянути, кожу хто-небудь буде мати нагоду відвідувати цей надзвичайно цікавий і рідкісний музей.

В 1964 році оператори київської кіностудії М. Пойченко та О. Щайкін зняли кінонарис про діяльність капелі.

Діяльність капелі „Дністер" висвітлювалось в періодичній пресі і окремих виданнях.

М. Чорний-Досінчук

150,000 ЛІТРІВ ВИНА „Ясман-Салик", „Тер-Баш", „Суйджі", „Безмеїн" та інших Туркменістан вислав до Польщі. Сім вин, представлених на познанському міжнародному ярмарку „Інтерагро", відзначено найвищою оцінкою — їх визнано „екологічно чистим продуктом".

В ЧЕТВЕР, 5-ГО ГРУДНЯ, зрезиґнував зі свого становища голова Президії СФРЮ, хорват Стіпе Месіч. Він заявив, що дальше його перебування на цьому пості втратило сенс, оскільки Югославії як держави більше нема.

ПІД КОНТРОЛЕЮ спеціяльної комісії ООН в західній частині Іраку протягом останніх днів знищено 60 устаткувань для запуску ракет „Скад" — 32 пересувних і 28 постійних. З них іракці під час війни обстрілювали Ізраїль.

ПЕРШУ ЧАСТИНУ збагаченого урану вивезли з Іраку експерти ООН. Згідно з угодою про умови припинення бойових дій в районі Перської затоки, цей уран повернуто до країни, звідки його було імпортовано — до СССР.

В альбом...

(Закінчення зі стор. 2)

лося їм змагаться, щоб утримати українське організоване життя. Стиль видання легкий, читається з приємністю, викликає час від часу усмішку, а усміх уможливлює краще сприймати і розуміти, те, що читається.

Напевно будуть критики, може невдоволення, але автор писав щиро не, щоб когось ганити, засуджувати, але у своїх вірших дав вдумливу аналізу подій і людей.

Ще кілька слів про автора. Д-р Никола Грушкевич лікар церковно-громадський і пластовий діяч. Пластун від молодих літ, працював і працює на різних становищах в проводі Пласту. Провідний член пластового куреня ім. Андрія Войнаровського, директор пластового музею в Клівленді, основник відділу УЛТПА, його голова і член Управи. Звичайний член НТШ і член його Управи відділі в Клівленді. Член редакційної колеґії для опрацювання і видання матеріялів „Українська Молодь Христові", що відбула величаві святкування 1933 року у Львові. Журналіст і автор медичних, пластових і громадських статтей. Активний громадський і пластовий сеніор.

Видання „На громадському перелазі" дуже дбайливо видане, гарно оформлене, прикрашене графічними працями знаних українських мистців. Вступне слово до нього написав д-р Степан Воляник.

Міра Грабець написала довший вірш з нагоди появи видання.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 14-го ГРУДНЯ 1991 р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Івана Франка 266 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Українського Американського Горожанського Клюбу при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір управи на 1992 р., внески, запити та дискусія. Проситься членів прибути. — В. Варшона, секр.

СУБОТА, 21-го ГРУДНЯ 1991 р.

Плainфілд, Н. Дж. Річні збори т-ва ім. Івана Франка 372 Відд. о год. 7:30 веч. в домі 446 Cedar Grove Lane apt. 45, Somerset, N.J. Проситься членів прийти на збори. На порядку: вибір нової управи на 1992 р. Якщо не буде відповідної скількости членів на означений час, збори відбудуться півгодини пізніше без огляду на кількість присутніх і будуть правосильні. — С. Лонишин, секр.

Деякі аспекти...

(Закінчення зі стор. 2)

кївської політики. Без власної грошової одиниці Україна не зможе вести незалежну політику в пенсійній галузі та заробітній платі. З союзним карбованцем відбувається галопуюча девальвація. Він став „дерев'яним", знецінення і втратив свою основну функцію, як еквівалент вартости.

Економічні зв'язки між республіками колишнього Союзу та між підприємствами всередині республік рвуться тому, що карбованець перестав бути засобом платежів. Підприємствам невигідно продавати свій товар за „дерев'яні". Як тільки покупець пропонує бартер або конвертовану валюту, зв'язки знову відновлюються. Можна сказати, що розрив зв'язків між підприємствами, якщо це врахувати падіння рівня виробництва, лежить не в політичній, а в економічній площині. Державна незалежність та власна грошова одиниця не погіршать, а навпаки, будуть стимулювати відновлення розірваних та встановлення нових економічних зв'язків між республіками на взаємовигідній основі.

Незалежна Україна домовиться з республіками колишнього Союзу про економічне співтовариство, але винятково в інтересах народу України, не втративши й краплини своєї політичної незалежності. Одним з ґарантів політичної та економічної незалежности і добробуту України будуть, національна валюта та власна фінансова політика.

З незалежними державами колишнього Союзу, або їхніми союзами, Україна може вступити у платіжний союз для узгодження фінансової політики.

У світі немає нічого більш економічно вигідного для народу, ніж власна держава з усіма атрибутами суверенности.